

Utdrag ur: Per-Johan Ödman och Mats Hayen, *Främlingar i vardagen. Liv och pedagogik på Stora Barnhuset i Stockholm på 1700-talet*, Stockholmia Förlag 2004

Om barnhusbarnet Carl Gustaf Lindström

Född: Omkring 1749.

Carl Gustaf Lindström skrevs in som föräldralös på barnhuset den 20 december 1757.

Fem år senare skrevs han ut för att bli lärling hos plåtslagaren Olof Berg. Hur länge han stannade hos Berg är okänt. År 1769 dyker han upp som lärling hos plåtslagaråldermannen Erik Almquist på Repslagargatan på Södermalm. Där arbetade han tillsammans med åldermannen och hans hustru, deras två barn, en gesäll, en lärling och en piga.

Efter sina läroår hos Almquist, blev han i januari 1772 plåtslagargesäll. Och som sådan kallades han i mars 1772, tillsammans med sina gesällbröder, upp till Ämbets- och byggningskollegiet. Anledningen var att plåtslagarmästarna tröttnat på gesällernas s.k. "spatsergångar", d.v.s. olovliga uteblivanden från arbetet. Man var dessutom irriterade över att de ofta inte kom i tid till arbetet om morgonarna. Mästarna hotade med att sänka deras kostpengar om de inte kunde bättra sig. Ingen dömdes dock vid detta tillfälle eftersom parterna kunde förlikas. Gesällerna lovade att arbeta från 4 på morgonen och mästarna lovade att se till att de fick sin kvällsmat i tid så att de kunde gå och lägga sig till klockan nio på kvällen. Sina frukostpengar fick gesällerna emellertid se minskas från 24 till 18 ören kopparmynt per dag.

Någon gång på 1770-talet gifte han sig med en kvinna vid namn Ulrica Berg. Den 14 januari 1779 fick de en son. Han döptes till samma namn som fadern. Både fadern och modern var vid sonens födelse 30 år gamla. Vid den tiden bodde de i ett hus på Luntmakargatan i närheten av Adolf Fredriks kyrka och Carl Gustaf Lindström arbetade hos plåtslagaråldermannen Stefan Öhman.

Några år senare, den 19 september 1783, dyker han upp i poliskammarens diarium: "Plåtslagarmästaren Carl Fredrik Blom emot plåtslagargesällen Carl Gustaf Lindström för att han efter åldermannens förordnande icke inställt sig i Bloms arbete." Han ålades vid det tillfället att gå i arbete hos Blom eller sättas i fängelse på vatten och bröd i åtta dagar.

Någon gång, förmodligen under 1784, lät han värva sig till volontär vid Artilleriregementet. I plåtslagar- och harneskmakargesällskapetets protokoll från den 25 juni 1785 kan vi nämligen läsa: "och samma dag företrädde volontören Carl Gustaf Lindström vid kapten Gyllengranats kompani, nämligen till att förena sig med gesällskapet och erlade efter överenskommelse 1 riksdaler och 32 skilling specie, varav kom till lådan 1 riksdaler specie."

Ett år därefter, den 22 augusti 1786, dyker han återigen upp i en notis i poliskammarens diarium: "Kihlstedt och Westrin rapportera att de efter befallning uppkallat plåtslagargesällen Carl Gustaf Lindström för det han i åtta dagar undanhållit sig och försummat sitt arbete hos plåtslagaren Öman." Precis som förra gången ålades han att genast gå i sin mästares arbete.

Sista gången Carl Gustaf Lindström förekommer som plåtslagargesäll är i poliskammarens diarium den 29 oktober 1787. Den gången blev han antecknad som närvarande vid en olaglig spel- och danstillställning. Vid samma tid försvinner han för gott ur plåtslagar- och harneskmakargesällskapetets protokoll och räkenskapsböcker, i vilka han antecknats nästan årligen mellan 1772 och 1786.

Nästa uppgift om Carl Gustaf Lindström härrör från år 1809, d.v.s. mer än tjugo år senare. Då bodde han som avskedad båtsman tillsammans med sin hustru i ett hus på Rådmanngatan uppe vid Sabbatsberg. Han var vid det tillfället 60 år gammal. Hustrun var förmodligen inte den Ulrica Berg, med vilken han gift sig under 1770-talet. Detta eftersom hans änka benämns Greta vid hans död.

Den 26 februari 1818 dog han som fattighushjon i Adolf Fredrik församling. Han blev 69 år gammal. På hösten samma år togs hans änka, Greta Lindström 72 år, in på fattighuset. När hon dog är inte känt. Något som inte heller är känt är ifall Carl Gustaf Lindström fick några barn med sin andra hustru. Det enda vi vet är att den son som föddes den 14 januari 1779, blev plåtslagargesäll. Han dog ogift och fattig den 6 maj 1817, 38 år gammal. Kända yrkestitlar: Plåtslagarlärling 1762–1772, plåtslagargesäll 1772–1787, avskedad båtsman 1809, fattighushjon 1818. Gift: Ja. Död: Den 26 februari 1818, 69 år gammal.